



## تای کیو

تای کیو نهخوشیه که کار له ئازهل دهکات و که دهشیته بشگوئزرتتهوه بۆ مروؤف. تای کیو له رپی (کۆکسیلا بورونیتی *Coxiella burnetti*) هوه دروست دهیته که توخمیکی بهکتریا به که له ههمو لایهکی دونیادا هیه. گا و مانگا و مهر و بز نهه لگری سهرهکی (کۆکسیلا بورونیتی) ن. ئەم بهکتریا به دهتوانن بۆ ماوهی درتژ بزین لهناو ژینگه دا.

### توشیون

توشیونی مروؤف عادهتەن له رپی هه لمزینی ئەو ئورگانیزمانه وه دهیته که خۆلی کیلگه ی پیسبو به مهوادی وشکبوه وهی و پلاشه وه و شله مهنی له دایکون و پاشه رووی ئازه لی توشیوی تیدا به. زۆریه ی کات مروؤف شیاوی ئەوه یه توشی ئەم نهخوشیه بیته و چهنه ماده یه کی ئورگانی زۆر که م به سن بۆته وه ی مروؤفه که توش بیته. شیوازی تری گواستنه وه بۆ مروؤف – له وانه پیوه دانی گهنه، خواردنه وه ی شیر ی پیسبو، گواستنه وه له مروؤفه وه بۆ مروؤف – ده گمه ن.

### نیشانه کان

زۆریه ی حالته تهنه کانی تای کیو به ده رکه وتنی له نا کاوی یه کی ک یان زیاتر له مانه ده ست پنده کات: تای بهرز ( 104 تا 105 پله ی فه ره نه یته)، سه ر ئیشه ی توند، هه ستیکی گشته ی نهخوشی، ئازاری ماسولکه، شله ژان، هاتنه وه یه کی قورگ، سه ر ما یون، ئاره فکردنه وه، کۆکه، دل به یه کدا هاتن، رشانه وه، سکچون، ئازاری گه ده و ئازاری سنگ. به گشته ی، زۆریه ی نهخوشه کان پاش چهنه مانگیک و به بی چاره سه ر چاکده بنه وه و تهنرووستیان باش ده یته. تای کیوی درتژخایه ن به وه ناسراوه که بۆ زیاد له شه ش مانگ درتژ ده بیته وه، نهخوشیه که که متر باوه به لام تر سناکتره. ماوه ی ته شه نه کردنی تای کیو ده گۆرتت به گۆتره ی ژماره ی ئەو ئورگانیزمانه ی له سه ره تادا توشی نهخوشه که ده بن. زۆریه ی نهخوشه کان پاش 2 تا 3 هه فته له به رکه وتنی ئورگانیزمه که نهخوش ده که ون. ئەوانه ی به ته واوی چاکده بنه وه ده شیته به رگری دزی دوباره توشیون دروست بیته تیا یاندا به درتژایی ژیان.

### چاره سه ر

دۆکسیسایکلین چاره سه ری نمونه یه بۆ تای کیوی توند. چاره سه ری ئەنتی با یوتیک ئەوپه ری کاریگه ری ده یته ئەگه ر له سی رۆژی سه ره تای نهخوشیه که وه به کاریته. ده یته چاره سه ر ده ست پیبکرتته وه ئەگه ر نیشانه کان سه ری هه لدا یه وه یان خراپتر بو.

### کوتان / بروفلاکسس

له ئوسترالیا کوتان بۆ تای کیو په ره ی پیدراوه و سه رکه وتوانه مروؤفی پاراستوه له شوینی کار دا. به لام ئەم فاکسینی کوتانه له ولایه ته یه کگرتوه کانی ئەمریکا له روی بازرگانیه وه ده ستناکه ویت.

## **گرنكى بايوتيرفوريزم**

كۆكسىلا بورونىتى، ئەو باكتىريايەى دەپىتە ھۆى تاى كىو، مادەپەكى يەكجار درمىپە كە تا رادەپەك بەرگرى ھەپە لە دژى گەرما و وشكىبونەوہ. دەكرىت تىكەلى ھەوا بىپىت و لەلايەن مرۇقەوہ ھەلمىژرىت. يەك ئورگانىزمى كۆكسىلا بورونىتى دەشىت بىپىتە ھۆى نەخۇشى لە كەسىك دا كە لەشى ئامادەپە. ئەم مادەپە دەكرىت پەرەى پى بدرىت بۇ بەكارھىپان لە جەنگى بايۇلۇجى دا و بە ھەرەشەپەكى تىرۇستى شاراۋە دادەنرىت.

**بۇ زانىبارى زياتر، پەپوہندى بكة بە فەرمانگەى تەندروستى (داكۇتاي باكور) ھوہ لە رىى ژمارە تەلەفونى 701 328 2378 .**